Ankenævnet for Forsikring

921/13

Den 26. august 2013 blev i sag nr. 83.278:

xxxx xxxxxxx xxxxxxxx
xxxxxxxxxxxx xx
xxxxxx xxxxxxxx

mod

Trygd Forsikringsselskab P/F
Gongin 7
Postboks 44
110 Tórshavn
Færøerne

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har ansvarsforsikring i Trygd Forsikringsselskab P/F. Hun klager ved sin repræsentant over, at selskabet har opsagt ansvarsforsikringen for den forsikrede lastvogn.

Selskabet har ved sin advokat fastholdt, at opsigelsen er berettiget. Selskabets advokat har bl.a. henvist til, at det færøske selskab ikke har pligt til at tegne ansvarsforsikring for motorkøretøjer mv..

I klageskema af 17/9 2012 har klageren krævet, at selskabet skal anerkende, at det ikke er berettiget til at opsige forsikringen. Til støtte herfor har klagerens repræsentant i brev af 17/9 2012 til nævnet bl.a. anført:

> "Køretøjet er registreret til udlandstransport i overensstemmelse med landsstyrets bekendtgørelse nr 14 fra 10.02.1998 og er udelukkende anvendt til international godstransport siden erhvervelsen i 1998.
>
> Der findes kun 2 aktører på det færøske marked for køretøjsforsikringer, så konkurrencen er begrænset.
>
> Den 12.09.2009 tilbød indklagede, P/F Trygd, at ansvarsforsikre ... Jeg fandt tilbuddet så gunstigt, at jeg valgte at tage imod det, hvorved jeg forlod den anden af markedets aktører til fordel for indklagede.

I brev af 02.03.2012 opsagde indklagede ansvarsforsikringen med virkning fra 01.05.2012. Som begrundelse blev anført, at man ikke forsikrer køretøjer i udlandet, medmindre køretøjet kun foreløbig befinder sig udenlands, samt at man efter kommunikation med mig er blevet klar over, at køretøjet varende befinder sig udenlands.

At køretøjet anvendes udenlands, burde efter min opfattelse ikke give anledning til nogen sanktion fra indklagedes side. Argumenter:

- Forud for forsikringsaftalens indgåelse lå en mailkorrespondance, hvori jeg udtrykkeligt gjorde indklagede bekendt med, at køretøjet udelukkende anvendes til udlandstransport, og hvori det vilkår accepteres af indklagede. Det er således ikke et vilkår, der er kommet til indklagedes bekendtskab efter forsikringsaftalens indgåelse. I forsikringstilbuddet, der også findes i samme mailkorrespondance, specificerer indklagede, at den tilbudte forsikring dækker i udlandet. Kopi af mailkorrespondancen er vedlagt.
- Forsikringsvilkårenes punkt 3.1: *Ansvarsforsikringen dækker på Færøerne og i de lande, der har tilsluttet sig grøntkort-ordningen i overensstemmelse med gældende lov om biler i vedkommende lande.* Af punkt 3.1.1 fremgår yderligere, at ansvarsforsikringen dækker subsidiært i øvrige lande. Forsikringsvilkårene indeholder ingen begrænsning med hensyn til hyppighed eller varighed af udlandsophold. Forsikringsvilkårene er indklagedes standardvilkår for køretøjsforsikringer og kan downloades fra www.trygd.fo, hvor man klikker på knappen *Skjøl* og derefter på ordet *Akfarstrygd.*
- I Landsstyrets bekendtgørelse nr 14 fra 10.02.1998 er bestemt, at et køretøj kan registreres til udlandstransport af varer, og at et sådant registreret køretøj ikke må anvendes til indlandstransport. Det er således i færøsk lovgivning positivt indikeret, at et køretøj varende kan anvendes til udlandstransport. US131 er registreret til udlandstransport i henhold til bekendtgørelsen, og det er indikeret på køretøjets registreringsattest.

I sin opsigelse påstår indklagede endvidere, at man har været i forbindelse med Akstovan (det færøske motorkontor og biltilsyn) om sagen og derfra fået bekræftet, at der ikke er givet en særlig tilladelse til at have køretøjet i udlandet, og at opsigelsen dermed er i samråd med Akstovan. Endvidere fremføres i opsigelsen, at nummerpladerne skal indleveres, medmindre registreringsforholdene bringes på plads.

Jeg kontaktede straks efter opsigelsen Akstovan om det postulat. Akstovan bekræftede over for mig, at køretøjet er lovligt registreret, samt at det lovligt kan være udenlands tidsubestemt uden nogen særlig tilladelse, idet køretøjet er registreret til udlandstransport i overensstemmelse med landsstyrets bekendtgørelse nr 14 fra 10.02.1998. Dette foreholdt jeg indklagede, som dog valgte at stå fast på opsigelsen uanset.

Jeg skal her fremhæve, at den opsagte forsikring er lovbefalet for forsikrede, jfr den færøske færdselslovs § 55, der forpligter ejeren af et registreret motorkøretøj eller den, der varende råder over det, at holde det ansvarsforsikret. Det er min opfattelse, at når ansvarsforsikringspligten er pålagt ejer/bruger ved lov, så må det i sig selv forpligte de 2 udbydere af køretøjsforsikringer til at yde sådan ansvarsforsikring, skønt det ikke står skrevet i nogen retsakt. Det er endvidere min opfattelse, at en sådan forpligtelse må følge af den færøske forsikringslovs § 35, der foreskriver, at forsikringsselskaber skal drives i overensstemmelse med redelig forretningsskik og god sædvane indenfor branchen. Det er min opfattelse, at lovens påbud om redelig forretningsskik og god sædvane må gå forud for forsikringsaftalens opsigelsesvilkår.

Når indklagede først tilbød at ansvarsforsikre motorkøretøjet og derved foranledigede skiftet fra den anden markedsaktør til fordel for indklagede for siden på et senere tidspunkt uden

vægtig grund som misligholdelse eller skadehistorik at opsige selvsamme ansvarsforsikring med den konsekvens for forsikrede, at køretøjet må afregistreres og dets anvendelse ophøre, så udgør det efter min opfattelse en adfærd fra indklagedes side, der må siges at være i strid med forsikringslovens påbud om redelig forretningsskik og desuden i strid med lovens påbud om god sædvane, idet sædvane er, at forsikrer ikke opsiger en køretøjsansvarsforsikring uden en vægtig grund som for eksempel misligholdelse.

Den 17.04.2012 mailede jeg en klage til indklagede over opsigelsen med anmodning om at stille opsigelsen i bero, mens klagen behandles. Indklagede indvilligede i at stille opsigelsen i bero, mens klagen behandles.

Den 23.08.2012 afgjorde indklagede, at man ikke finder grundlag for at ændre afgørelsen om at opsige forsikringen. I afgørelsen fremføres, at man ikke mener at være lovgivningsmæssigt forpligtet til at yde en motorkøretøjsansvarsforsikring, men at det alligevel kan siges at være alment anerkendt, at en opsigelse fra en forsikrer altid skal være sagligt begrundet. Indklagede finder, at spørgsmålet om, hvorvidt et forsikringsselskab kan opsige en motorkøretøjsansvarsforsikring, således må afgøres ud fra almindelige aftaleforhold, hvilket vil sige forsikringsaftalens opsigelsesvilkår, herunder om opsigelsen er sagligt begrundet. Indklagede finder forsikringsvilkårenes opsigelsesbestemmelser overholdt og fremfører 4 uddybende begrundelser for opsigelsen, som indklagede finder saglige og betegner som *kendsgerninger.* Disse begrundelser fremgår ikke i opsigelsen. Begrundelserne, der af indklagede fremføres som saglige, er, at

- det i forbindelse med fastsættelse af forsikringspræmie er svært at vurdere risikoen for biler udenlands
- det ikke er muligt at sende en bil til pladeinddragelse, når forsikringspræmien ikke betales
- det er besværligt at håndtere skader, der sker udenlands (risikoen for kommunikationsproblemer er stor og dermed utilfredsstillende service fra indklagede)
- der er store administrationsomkostninger forbundet med forsikringen i forbindelse med fremsendelse af grønne kort ved forsikringsforfald.

Jeg finder ingen af disse 4 begrundelser saglige, idet

- den opsagte forsikring er indklagedes standard motorkøretøjsansvarsforsikring, der uden indskrænkning dækker i alle lande, der har tilsluttet sig grøntkort-ordningen, og subsidiært i alle andre lande, jfr indklagedes forsikringsvilkår nr 1-02, punkterne 3.1 og 3.1.1
- det må påhvile indklagede som udbyder af international køretøjsansvarsforsikring at tilegne sig den dertil påkrævede sagsbehandlingskompetence
- indklagede før forsikringsaftalens indgåelse udtrykkeligt blev gjort bekendt med og accepterede køretøjets anvendelse til udlandstransport
- risikoprofilen ikke har ændret sig siden forsikringsaftalens indgåelse
- indklagedes påståede ulemper ikke er indtruffet efter forsikringsaftalens indgåelse
- indklagedes påståede ulemper ikke kan lægges forsikrede til last
- indklagedes påståede ulemper ikke er anderledes for indklagede end for andre udbydere af køretøjsforsikringer
- international godstransport med køretøjer er en lovlig, sædvanlig og normal aktivitet
- administrationsbyrden i forbindelse med udstedelse af grønt kort ikke relaterer sig til varighed af udlandsophold, men er den samme pr udstedt grønt kort, hvad enten det udstedes for 15 dage, 1 år eller 5 år
- indklagede har mulighed for at minimere sin påståede administrationsbyrde i forbindelse med udstedelse af grønt kort ved at udstede grønt kort med en gyldighedsperiode på for eksempel 3 år, som er sædvane i nogle lande, herunder Norge og Tyskland

4. 83.278

- inddragelse af nummerplader som følge af manglende betaling af forsikringspræmie ikke varetages af indklagede, men af køretøjsregistreringsmyndigheden,

Det kan endvidere oplyses, at der indtil videre ikke er indtruffet nogen skadeshændelse eller forsømt nogen betaling af forsikringspræmie.

Det er endvidere min opfattelse, at køretøjet ikke kan siges at befinde sig udenlands, når det er i Danmark, idet

- Færøerne udgør en del af Kongeriget Danmark
- Færøerne er med i grøntkort-ordningen som en del af Danmark
- indklagede er medlem af det danske grøntkort-bureau, Dansk Forening for International Motorkøretøjsforsikring (DFIM)
- politi og retsvæsen på Færøerne er danske, hvorved indklagede har samme mulighed for at foranledige inddragelse af nummerplader i Danmark som på Færøerne

Da køretøjet jævnligt befinder sig i Kongeriget Danmark, er det min opfattelse, at køretøjet dermed må siges kun lejlighedsvis at befinde sig udenlands.

Jeg anmoder om Ankenævnets medhold i, at

- der påhviler indklagede en forsyningspligt med hensyn til lovbefalet motorkøretøjsansvarsforsikring
- indklagede ikke har levet op til forsikringslovens påbud om redelig forretningsskik og god sædvane, når indklagede først ved sit tilbud foranledigede, at forsikrede forlod sin tidligere forsikrer til fordel for indklagede, og indklagede en tid derefter opsagde selvsamme lovbefalede forsikring med væsentlig negativ konsekvens for forsikrede, der vil blive dårligere stillet, end om intet skift af forsikrer havde fundet sted
- lovligt udlandsophold ikke er en saglig begrundelse for opsigelse af en bestående lovbefalet motorkøretøjsansvarsforsikring
- ophold i Danmark ikke er at regne for udlandsophold i forsikringsmæssig forstand."

Dertil har selskabet i brev af 15/11 2012 til nævnet bl.a. bemærket:

"**Sagsforløb**
Trygd har i marts 2010 overfor forsikringstager tegnet en ansvarsforsikring for en lastvogn af mærket Scania 144. Trygd fik oplyst, at den omhandlede lastvogn skulle anvendes i udlandet, navnlig til hjælpearbejde i Rumænien. Da lastvognen skulle anvendes til velgørende formål, gav forsikringsselskabet en rabat i præmien på 50%.

Den omhandlede lastvogn var forinden forsikret hos forsikringsselskabet *Tryggingarfelagið Føroyar.* Forsikringstageren rettede i marts 2010 henvendelse til Trygd, idet *Tryggingarfelagið Føroyar* havde varslet en forhøjelse af forsikringspræmien.

For forsikringen gælder Trygds almindelige forsikringsvilkår nr. 1-02. Betingelserne er vedlagt. Det fremgår af forsikringsbetingelserne punkt 4.1, at såvel forsikringsselskabet som forsikringstageren kan opsige forsikringen med en måneds varsel. Forsikringsbetingelserne punkt 4.0 er vedlagt som bilag … (på færøsk sammen med dansk oversættelse).

Indtegningen af den omhandlede lastvogn i 2010 var et særligt tilfælde, hvor Trygd på grund af særlige omstændigheder gav tilsagn om forsikring af lastvognen under lempelige vilkår.

Det skal oplyses, at det er i strid med forsikringsselskabets politik at forsikre udenlandske køretøjer, herunder køretøjer som alene anvendes i udlandet. Trygd valgte alligevel at tegne forsikringen, idet den omhandlede lastvogn skulle anvendes til velgørende formål.

Ved en gennemgang af forsikringer i 2012 erfarer Trygd, at den omhandlede lastvogn *aldrig* befinder sig på Færøerne. Ved skrivelse dateret den 02.03.2012 valgte Trygd derfor at opsige forsikringen til den 1. Maj 2012 med den begrundelse, at selskabet ikke forsikrer motorkøretøjer, som *alene* anvendes i udlandet. Se bilag …

På tidspunktet for opsigelsen var det Trygds opfattelse, at køretøjet i strid med dets registrering befandt sig i udlandet. Dette viste sig senere ikke at være tilfældet, idet køretøjet er registreret i henhold til en speciel bekendtgørelse, som er lavet kun til dette køretøj - *bekendtgørelse nr. 14 fra 10. Februar 1998.* I henhold til denne bekendtgørelse § 4 kan vognen ikke anvendes til indenlands transport. Overholder ejer eller bruger ikke § 4 medfører det iht. § 5, at denne taber sin ret til at slippe for vægtafgift, og kan ikke få denne ret tilbage, før 2 år er gået. Opsigelsen blev påklaget af forsikringstager, men Trygd fastholdt opsigelsen. Afgørelsen blev meddelt forsikringstageren ved skrivelse af 23. august 2012. Se bilag …

Trygds stillingtagen til klagen
Trygd har begrundet sin opsigelse med, at det er vanskeligt for et færøsk forsikringsselskab at vurdere risikoen vedrørende motorkøretøjer, som alene anvendes i udlandet, og at det er forbundet med store administrative vanskeligheder at håndtere en sådan forsikring.

Det er vanskeligt at sagsbehandle eventuelle skader, som sker udenlands, men hovedsagligt er det vanskeligt, om ikke umuligt, for Trygd at varetage sine interesser i tilfælde af manglende betaling af præmie m.m.

Endvidere har Trygd henvist til, at der på Færøerne *ikke* gælder nogle forpligtelser for forsikringsselskaber at tegne lovpligtige ansvarsforsikringer for motorkøretøjer, og at opsigelsen er i overensstemmelse med forsikringsvilkårene. Trygd har ligeledes henvist til, at opsigelsen er sagligt begrundet.

Det er i forsikringsbetingelserne fastsat klare regler vedrørende opsigelse af forsikringen. Trygd har ikke frasagt sig berettigelsen til at opsige forsikringen, og Trygd har ikke givet noget tilsagn om forsikring af køretøjet i ubestemt tid.

Det fremgår af § 55 i den færøske færdselslov, at ejeren af et motordrevet køretøj har en forpligtelse til at tegne en ansvarsforsikring. Det skal bemærkes, at Færdselsloven er et overtaget sagsområde. Det er således Lagtinget, som har lovgivningskompetencen, og det er Landsstyret som administrerer loven.

I Danmark er der udstedt en særlig bekendtgørelse med hjemmel i den danske færdselslovs § 107, stk. 1, som under nærmere angivne vilkår pålægger danske forsikringsselskaber en forpligtelse til at tegne lovpligtige ansvarsforsikringer vedrørende motorkøretøjer. I henhold til § 55, stk. 3, i den færøske færdselslov er Landstyret bemyndiget til at fastsætte nærmere regler om forsikringspligt og om godkendelse af forsikringsselskaber m.m. Landstyret har *ikke* til dato udstedt nogen bekendtgørelse om lovpligtige ansvarsforsikringer hos motorkøretøjer.

Der findes således ingen lovbestemmelse på Færøerne, som pålægger forsikringsselskaber en forpligtelse til at tegne lovpligtige ansvarsforsikringer vedrørende motordrevne køretøjer.

Det skal bemærkes, at færøske forsikringsselskaber har indgået aftale med dansk forening for international motorkøretøjsforsikring (D.F.I.M.) om, at forsikringsselskaberne hæfter for skader:

a) der på Færøerne måtte forvoldes af ukendte motorkøretøjer, og

b) der på Færøerne måtte forvoldes af u forsikrede motorkøretøjer

c) der forvoldes udenfor Færøerne af u forsikrede motorkøretøjer, hjemmehørende på Færøerne.

I Danmark er opfattelsen, at forsikringsselskaber ikke er berettiget til at opsige en lovpligtig ansvarsforsikring, men denne forpligtelse følger af de særlige regler, som er udstedt i Danmark, som pålægger forsikringsselskaber at indtegne lovpligtige ansvarsforsikringer. Da der på Færøerne ikke er fastsat nogen tilsvarende forpligtelse er det Trygd's opfattelse, at selskabet er berettiget til at opsige en lovpligtig ansvarsforsikring. Trygd har holdt sig til forsikringsbetingelserne, og opsigelsen er sagligt begrundet.

Det skal bemærkes, at Færøernes Landsstyre har tilsluttet sig overnævnte fortolkning af de færøske regler. Der henvises til e-mail fra det færøske Erhvervsministerium til Trygd af 18. august 2012, vedlagt som bilag nr. ..."

Af den ovenfor omtalte mail af 18/8 2012 til selskabet fra det færøske erhvervsministerium fremgår bl.a.:

"Jeg henviser til din mail hvor du spørger om:

a) Om forsikringsselskaber på Færøerne har en pligt til at tegne ansvarsforsikringer til motordrevne køretøjer, og

b) Om det er i strid med god forsikringsskik at opsige en ansvarsforsikring for et motordrevet køretøj.

Ad. a) Pligten til at have en ansvarsforsikring er fastsat i §55 i Færdselsloven. Denne pligt henvender sig til ejeren, som fast har herredømmet over køretøjet, og ikke til forsikringsselskaberne. Færdselsloven er sagsområde hos Indenrigsministeriet, så selv om Erhvervsministeriet har en klar stillingtagen til spørgsmålet, bør Trygd henvende sig til Indenrigsministeriet omkring dette.

Ad. b) Spørgsmålet vedrørende god forsikringsskik er fastsat i loven om forsikringsvirksomhed § 35, stk. 1. Stk. 2 bemyndiger ministeren at fastsætte nærmere regler omkring dette. Denne bemyndigelse er endnu ikke anvendt, men der kan oplyses, at forslag til bekendtgørelse om god skik hos forsikringsselskaber er udarbejdet og forhåbentligt bliver bekendtgørelsen offentliggjort til efteråret.

Det skal bemærkes, at bekendtgørelsen ikke går i detaljer omkring god skik, men bliver mere en generel beskrivelse.

Spørgsmålet under b) knytter sig mere til Forsikringsaftaleloven og forsikringsbetingelserne. Iht. Forsikringsaftaleloven kan et forsikringsselskab opsige en forsikring - selvfølgelig - det er tale om almindelige aftaler. Aftalen med jeres kunde er en privatretlig aftale, og grundlaget for

aftalen er forsikringsbetingelserne. Disse skal være tydelige vedrørende alle forhold, og hvis de er utydelige, så skal de fortolkes i kundens favør.

Ved at betale forsikringspræmien, har kunden accepteret aftalebetingelserne (forsikringsbetingelserne), og hvis det klart er beskrevet i jeres forsikringsbetingelser, at forsikringen kan opsiges, som i omstændigheder som nævnt vedrørende jeres kunde, så har kunden accepteret jeres opsigelsesret.

Der henvises til Forsikringsaftaleloven 4. udgave med kommentarer af Preben Lyngsø §§ 31 og 33 eller siderne 162, 166 og 168.

Som sagen er beskrevet, er det Erhvervsministeriets vurdering, at iht. ovenforstående er det ikke i strid med god forsikringsskik at opsige en ansvarsforsikring."

Efterfølgende er klageren og selskabets advokat fremkommet med yderligere bemærkninger i breve modtaget i nævnet den 20/3 og 17/4 2013.

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**Dansk oversættelse:**
4. Forsikringsperiode, opsigelse og ændring

4.1 Forsikringen er i kraft til den skriftligt bliver opsagt af forsikringstager eller selskabet med minimum 1 måneds varsel til den første i måneden.

4.2 Efter hver skade har både forsikringstager og selskabet ret til, op til en måned efter, at skaden er opgjort, at opsige forsikringen med 14 dages varsel.

4.2.1 Derudover kan selskabet i op til 1 måned efter, at skaden er opgjort, som betingelse for fortsat forsikring, skærpe forsikringsbetingelserne, f.eks. forhøje selvrisiko eller ændre præmien i en periode.

4.3 Forsikringen kan derudover opsiges af selskabet med 14 dages varsel, hvis specielt gebyr iht. punkt 4.2.1, selvrisiko iht. punkt 10, eller udbetalt moms ikke bliver betalt efter opkrævning."

Af klagerens oversættelse af den færøske færdselslovs § 55 fremgår bl.a.:

"§ 55. Den, der ejer eller person (indehaver), som varigt har rådighed over motordrevet køretøj skal sætte sig for og holde gyldig forsikring i ansvarsforsikringsselskab, godkendt af Færøernes landsstyre, mod erstatningskrav efter § 54. Forsikringen skal bøde for personskade op til 50 mio. kr. og beskadigede genstande op til 10 mio. kr. for skade ved hver enkelt skadeshændelse. Er motordrevet køretøj udenlandsk, da kommer den under forsikringspligten, som har køretøjet i brug her i landet. Forsikringsbeløbene justeres hver 1. januar i forhold til pristallet den 1. januar 1987.
Stk. 2. Forsikringsselskabet hæfter direkte for den, der kom for skaden for erstatning efter § 54.
Stk. 3. Færøernes landsstyre fastsætter nærmere regler om gennemførelse af forsikringspligten og om godkendelse af forsikringsselskaber."

8. 83.278

Af klagerens oversættelse af den færøske lov om forsikringsvirksomheds § 35 fremgår bl.a.:

> "§ 35: Forsikringsselskaber og holdingselskaber skal drives i overensstemmelse med redelig forretningsskik og god sædvane inden for branchen.
> *Stk 2* Ministeren fastsætter nærmere regler om redelig forretningsskik og god sædvane hos forsikringsselskaber. forsikringsmæglerselskaber."

Nævnet udtaler:
Som sagen er oplyst, finder nævnet at kunne lægge til grund, at det færøske selskab ikke har en pligt i henhold til loven til at tegne og opretholde ansvarsforsikringer for færøsk indregistrerede motorkøretøjer mv. En sådan pligt kan efter nævnets opfattelse heller ikke udledes af reglerne om god skik.

Det fremgår af de gengivne forsikringsbetingelser, at forsikringen kan opsiges med minimum 1 måneds varsel til den første i måneden.

Da opsigelsen af klagerens ansvarsforsikring er sket med respekt af de frister, der fremgår af de gældende forsikringsbetingelser, finder nævnet ikke grundlag for at kritisere, at selskabet har opsagt forsikringen.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Poul Sørensen